

LO CAMP DE TARRAGONA

PERIÒDICH CATALANISTA

Any 4.—Núm. 162.—Diumenge 13 de Setembre de 1903.

LO QUE VOLÈM

«Volèm la llengua catalana ab caràcter oficial y que sian catalans tots los que desempenyin càrrechs públichs: volèm Cortes catalanas, no sols per estabuir nostre dret y lleys civils sino tot quant se refereixi a la organizació interior de nostra terra: volèm que catalans sian los jutges y magistrats y que dintre de Catalunya's fallin en última instancia ls plets y causas: volèm ser àrbitres de nostra administració, fixant ab entera llibertat las contribucions y impostos, y volèm, en fi, la facultat de poder contribuir a la formació del exercit espanyol per medi de voluntaris ó diners, suprimint en absolut las quintas y llevas en massa y estabuint que la reserva regional forosa prestei servey tan sols dintre Catalunya.» (Del manifest de la Unió Catalanista de 16 de Mars de 1897).

Contra Catalunya

Mentres los cridaners d'ofici y pseudo-revolucionaris procuran excitar las passions del poble, prometent gran llibertat y benestar que ni ara ni mai podrán donarli, lo Govern central va fent via en sa ingrata tasca de acabar d'oprimir a Catalunya. Los republicans barcelonins, en plé Parlament, afirmaren que mercès a ells s'havien trencat los lligams que enlligaven la nostra terra a l'Estat espanyol: que a n'ells se devia'l triomf de la causa de la integritat nacional, y és clar, los governs, que comensavan a esporuguirse al contemplant l'esclat del moviment autòcton catalá, se tornan a mostrar trencats, tractantnos com a pais conquistat que sols se conserva per la espasa y la punta de la metralla y dels seus esbirros.

Prescindim per un moment de las cosas que a l'industria, al comerç o a la propietat s'imposan, d'aquesta tasca d'empleats ab sous migradíssims que passejan pels nostres carrers un cop impossible de sostenir sense recorre al bandolerisme ofinesch quinatre operacions, sigúe per espay molts anys a Cuba y a Filipinas y se avuy sembla establert definitivament a Catalunya. Prescindim de tot que no més afecta directament a material, a la riquesa del país. La llibertat, l'opressió y l'injusticia s'exten també a l'ordre moral y ni l'home ni la dona poden ésser lliures a la nostra terra del despotisme de l'Estat. Veuhem, sinó. Lo ministre de la guerra acaba de cridar a filas 24.000 homes de la passada quinta, número importantíssim en una nació tan atarrasada com Espanya, que anirà a les brasas que sostene: la agricultura, las ciencias y las arts. Sembla natural que en un país ahont igualdad ante la ley és principi promanat en la Constitució y sancionat per paraula al menys per tots los parlaments polítics de la dreta y de l'esquerra, sembla natural, repetim, que dels 24.000 homes se reparteixin proporcionalment entre las distintes regions, prenent per base la seva densitat de població. Aixís, repartintlos en cinc milions d'habitants que hi ha en Espanya, corresponen 1.789 homes per cada milió, y com Catalunya té un cens de 1.750.000 aproximadament, li tocan, comptant bé, 1.750 soldats.

Donchs, bé. Lo ministre de la guerra, lo govern o qui sia, de fa molts anys se veu que vol fer honor a las aficions guerreras de la nostra terra. Segurament deuen estar entesos de que aquí ls pagesos del camp obrers de ciutat frisan perquè ls l'edat d'entrar al servey y hi han tots cofos y satisfets com si's tractava d'una festa major. Tal volent han enterrat de que aquí la gent mor de fam y ha d'acudir als hospitals a ferse passar la gana, o de que las colorayns nos agradan tant que al veure unas calsas vermellas seguim darrera com uns banyistes... Lo cert és que'l ministre de Guerra, pensant, com és lògich, que una carícia, ha assignat a Catalunya 2.604 soldats, és adir 474 més dels que's corresponen.

Per que aquesta odiosa preferència, per que'ls fills de la nostra terra que són tan fills de mare com de las demés regions, han de suportar un semblant jou? Senzillament, perquè l'Estat té a Catalunya, per que'ls governs centrals tenen de las nostras riquesas, que procuran perdre o quan menys deturar son patrimoni ab midas que no's comencian en cap pais civilisat y culte. Aquest díto ben clar, la causa de que'l ministre de la Guerra imposi a Catalunya 474 soldats més dels que li corresponen, se deu única y exclusivament a que'l nostre poble és eminentment treballador y relativament

Es l'avaricia de la nostra riquesa lo que obliga al govern a robarnos injustament los nostres fills. Ell sap que gaudim cert benestar, perquè tenim un amor inmens al treball, amor que'ns fa rebutjar y odiar tots aquests oficis que, com lo del soldat, arrastran una vida sedentaria propia dels pobles que no saben blincar l'esquena ni pera cavar las terras. Es pensar molt racionalment suposar que aquí las redemcions a metàlich las farà tothom per poch que puga, que treballant ab dalit, prou que'ls avensa ab un parell d'anys un jove'ls trescents duros... Y com a major nombre de criats, hi ha d'haver major nombre de redemcions, d'aquí aquest oprobri, aquesta iniquitat, aquesta vergonya.

Y mentres tant los que van predicant a tot'hora ideals regeneradors y llibertats omnimodas tot atiant los odis de classe y las divisions entre'l poble, no'n fan cas d'aquestas miserias, no s'hi rebaixan a ocupar-se de semblants detalls. Aquesta feyna queda y está reservada als catalanistas, als retrògads, que volèm tornar a l'edat mitja pera oprimir lo poble y ferlo esclau, pera robarli la seva sanch y apoderarnos de las sevas riquesas.

Ah! si per miracle de Déu y per un moment tan sols la reflexió pogués ésser patrimoni de las multitudes!

Lo meeting del diumenge

La premsa de Tarragona, inclosa la republicana, ha donat ben poca importancia al meeting que'l diumenge passat celebraren a la Plassa de Toros los federals tarragonins. No obstant, nosaltres que sacrificuem a l'imparcialitat las diferencias d'opinió, hem de regoneixe, sense cap mena de reserva, que l'aplech federalista esmentat és ben digne de l'atenció dels que a la cosa pública's dedican, tant per la qualitat dels oradors que hi prengueren part, com pels distintes criteris que s'exposaren, ab tot y partit sempre de la proclamació dels principis federatius.

Lo meeting resultá eminentment federal, y prou que se'n queixavan los unitaris que hi assistian, alguns dels quals, segons noticias, no tingueren paciència pera escoltar a tots los oradors. Mes, partint d'aquesta base, y fent constar que la paraula federal l'empleem aquí en son recte y propi sentit, no en lo que'l vulgo y alguns partidaris de Pi y Margall equivocadament li atribueixen, hem de confessar que la diversitat, la discrepancia de criteris que s'hi reflexá fou tant notable que, si ab una sola frase volguéssim retratar l'acte del diumenge, diríam que sigué un meeting de controversia.

Se salvaren las distancias, se guardaren los respectes, se procurá fins apareixe ab unanimitat d'opinió y de propòsit, però la sinceritat imposá'l seu domini, tal vegada perquè la bona fe de la massa que escoltava no permetia l'engany, y per forsa s'hagué de descobrir en las ideas y en la conciencia dels oradors dos camps ben oposats ahont anavan a collir los fruits que després oferian al públich.

Deixem de banda la diferenta manera com se tractá la qüestió religiosa, en la que uns, ben poch, hi trobaren medi pera fer frases de mal gust, y altres, los més, tractaren ab bastant cuidat y aixecant lo nivell; passém per alt també, la contradicció tremenda que resultá entre l'apologia que's féu dels barbes que arrossegaren pels carrers de nostra ciutat a un governador, y'l crit de ¡Visca l'Humanitat!, ab que l'Anglés, lo diputat obrer, acabá son discurs: al cap y a la fi la cultura no és patrimoni de tothom ni's pot exigir al qui s'ha vist privat dels medis necessaris pera proporcionarsela. Ahont la discrepancia de que parlavam resultá evident, innegable, fou al tractar de las relacions que deuen existir entre'l partit federal y'ls republicans unitaris.

Lo patró que'n podríam dir unionista a outrance, mantingut pels Srs. Esteve, Ferrando, Anglés y algun altre, y concretat en la frase d'en Vallés y Ribot al dir que'ls federals aniran ab los demés republicans encara que aquests no'ls vulguin, no's compaginava pas ab los encertats atacs que en Rovira, Salvatella, Juli y Gironella, dirigiren als republicans unitaris, tant en lo que's relaciona ab l'insensata conducta dels darrers quan las guerras colonials, com en lo que's refereix a l'actual moviment revolucionari sense direcció ni finalitat práctica, que preconisan los Lerroux, Biasco Ibañez y demés comparsas del republicanisme espanyol.

En los primers s'hi ovirá un decidit propòsit d'anteposar la República, la qüestió de forma, a totas las demés qüestions, obeint probablement a las indicacions rebudas del Centre, com ho fa pensar los elogis que alguns d'ells dirigiren a n'en Salmeron, tan enemich ara y sempre del sistema federatiu y tan enamorat del centralisme absorbent y despòtich. En cambi en lo segon grupo d'oradors s'hi manifestá una fonda convicció autonomista, professada ab sinceritat y proclamada ab valentia que no bastaren a deturar en alguns moments los avisos y recomanacions de la presidencia, assenyalant tal volta aquest sentit, fassin las medallas endas per la concurrencia.

Per aixó resultá difícil, casi impossible, la tasca de resumir que s'imposá en Vallés y Ribot, y per aixó també pocas vegades haurá estat més insegur y poch felis lo diputat federal per Barcelona. Fou lo seu discurs un seguit balanceig: elogiá a Salmeron, fuetjeja als governs centralistas, afalagá als republicans unitaris ab frases tan humiliants com la que abans hem citat, proclamá la diferencia de rasses que conviuen dintre de l'Estat espanyol... pera acabar dient que s'ha d'anar a las eleccions municipals procurant la major harmonia entre tots los republicans.

Difícil será que aquesta harmonia's conseguixi si's celebran gaires meetings com lo del passat diumenge, en lo que tan palesa mostra's doná de la fonda divergencia que regna en lo sí del partit federal catalá, si bé, partint ab franquesa, l'esmentada divergencia és més ficticia que real, puig la massa—al menys aquí—se demostra cada dia més convensudament autonomista y comprén que un senzill cambi de forma de govern no influiria pera iés en la marxa dels negocis públichs y en lo pervindre d'Espanya. La tasca que han emprés algunas entitats federals seguint semblant orientació, ha d'ésser profitosa pel pervindre de Catalunya, puig prepararà al poble catalá pel reconqueriment de la seva personalitat, negada pel unitaris republicans y monàrquichs.

En aquest sentit, nosaltres que assistim a totas las festas autonomistas, sia la que's vulga la tendencia que hi domini, no poguerem menys de sortir ben impresionats del meeting del diumenge. Ahont se parla d'autonomia ab convicció y bona fe, se professa culte a la llibertat, se practica la tolerancia y's proclama ben alta la germanor entre'ls individus y'ls pobles. Las virtuts que'ls ideals autonomistas inclouen, no las té, no pot tenirlas cap altre teoria, cap altra sistema de govern, que cap tampoch és tan respectuós ab l'obra de la naturalesa, gran mastra de l'humanitat, y cap té més en compte'l caracter y la manera d'ésser dels homes y dels pobles, pera que'ls regeixin aquells segons sa propia llum y iniciativa, pera que fassin via aquests pel camí de la civilisació, portant ben enlairada la rama d'olivera símbol de la pau.

L'ESQUADRA INGLESA

Lo dilluns ja l'esperavam. Fins a derrera hora de la nit encara's veyan escamots de curiosos que desde Roger de Lluria atalayavan l'horitzó per la banda de Salou, clavant sa mirada endins l'espay fins perders en l'espès vel que l'enfosquia, com volguent descobrir quiscuna llum que denotés l'arribada de l'esquadra.

Y l'esquadra no vingué fins l'endemá. Seria entre set y vuit del dematí que'ns adonarem que s'apropavan a la rada del port, prenent posicions, set dels trenta y tants baixells que'ns havian dit que vindrian a visitarnos.

¡Oydá! Més val poch que gens. Quan menys hem pogut veure alguna esterlina pel nostre mercat que desde molts anys no se'n hi devia haver descambiat cap.

Com que era festa no'ns vingué de una hora per anarla a visitar, és a dir, donar un passeig pels seus voltants y apaibagar poch o molt aquesta passió de batxillerejarho tot que casi sempre en semblans cassos naix impetuosa y sense ganas de donar lo coll a torcer.

Tot xano xano's hi arribarem fins al moll, proveits de bons bessons y disposats a pendrer nota dels noms quan menys per que's distingeixen cada un dels barcos, a fi de donarne compte als lleidatans.

Lo que estava entelat, la mar, no'ma, en quin haviam pres passatge, deixá anar dos o tres xiulets llarchs y estridents com si fós bríos caball que rebufa y pateja abans d'empendrer la correguda, y tot seguit donaren pas al vapor que posant en mohiment l'èlix nos havia de conduir mar endins.

¡Quin bè donava!

Larga estela deixavam derrera nostre; davant, l'aigua s'enfilava proa amunt pera deixarse caure vensuda tot queixantse ab sos murmuris de que tant sens com passió se la tallés... y'l vapor sempre fent via.

—Escoltèu, mestre, ¿corre molt aquest animal? sentirem preguntar a un dels passatgers.

—Deu milles per hora. L'altre dia anarem en èl a Salou y en menys de 30 minuts nos hi trobavam.

—¡Renoy, qui'ns vaporosso!

—Són la flota de creuers de l'esquadra inglesa, seguí dient lo pilot que manava'l vaporet. Miri aquest s'en diu lo «Drake», y l'altre, lo «Good Gope», cada un d'abdós desplassa unas 14.100 toneladas y tenen més de 150 metros de llarch per 21 d'ample y 8 d'alçada y portan a bordo, entre ofeques y soldats, uns 850 homes cada un.

Aquell és lo «Kent» bon xich més petit que'ls altres, puig sols desplassa unas 10.000 toneladas y no porta més que 650 mariners.

—Pari una mica que contarèm los cançons que porta.

—No cal; ja vos los diré: ne té 14 de 15 cm. y 13 de 75 mm. cada un. Aquest dos que ara passarem son lo «Minerva» y'l «Rainbow» de molt menys importancia, y aquells dos de més enllá se diuen «Medea» y «Medusa».

—Y quint mal gust han tingut en pintarlos!

—Está fet ab picardia, donchs aquest color gris blau fá que no siguin tan visibles, sobre tot de nit, condició que en cas de guerra és forsa ventajosa.

—Una cosa sembla estrany, y és que ab tanta gent com hi ha a bordo diuen que no hi ha revolts.

—No'n féu cas; és perquè tots los soldats de la marina inglesa són voluntaris. No és com en altres païssos que la lley los treu de casa, los arrenca del taller o'ls aparta de la terra com si envejes los fruitosos resultats que ab la suhor de son front ne tocan, y'ls encaixona de grat o per for-

sa en lo vapor o en lo vagó; pares y mares se'ls menjan a petóns abans de deixarlos; però sonan las cornetas y'ls quintos se separan dels sers a qui més estiman seguint com ovellas al qui'ls ha de conduir lluny de sas llars, portant lo desconsol quan no la miseria a llurs familias...

Y entre tant, lo vaporet atracava al moll de costa y tots saltavam a terra satisfets de la visita feta a l'esquadra inglesa.

Una bona jugada

—Ah! quina jugada!—exclamá en Leteller reventantse de riure, després de la relació feta per un altre dels nostres companys de cassera d'una gran broma gens pesada y molt graciosa de la que ell mateix n'havia sigut víctima y per la que no conservava cap rancunia a son autor.

—No hi ha may bromas bonas!—respongué ab lo posat sempre serio com una porta de presó, lo jutge Mauvoisin, que no reya may.—Posar en ridicol a un dels seus semblants y ferne objecte de burla és per lo menos una falta de cortesia, y de vegadas bastant més. Per la meva part jo no la sofriria!

—Ba! magistrat serio, va intente un xich en aquest moment de penes! Seria demostrar un caràcter molt rebech enfadarse per una broma ignocenta! Me n'han fet moltas y sempre he sigut lo primer de riuremen, quan la broma no ha sigut pesada!

—Repeteixo que per mi no hi ha bromas bonas!—digué més serio que may lo senyor Mauvoisin.

—Y jo sostinch lo contrari, amable jutge; ab la venia dels senyors del tribunal, com que encara'm falta mitja hora avans de rependre las nostras hassanyas, vaig a demostralsi la veritat de la meva doctrina ab una curta, historia.

—Conti, Demòstenes! conti Cicerón!—exclamaren los cassadors.

II

—«Dich, senyors—comensá en Raynaud ab sa més hermosa veu d'informació,—que hi ha bromas bonas; al dir «bonas» vull dir una broma prou graciosa, que no perjudiqui a ningú, y també la que sense demostrar un gran ingeni produex bons resultats.

«Aixó ben sentat, aquí vá la meva historia.

«Fa vinticinch anys tenia la sort de ésser estudiant de la facultat de Dret de Paris... Dich «la sort» perquè tenia vinticinch anys menos... Endavant.

«Los meus companys y jo'ns divertiam molt y pensavam que era'l millor sistema conegut fins allavors per estudiar Dret!

«No protesti, jutge Mauvoisin, estich segur de que en lo seu temps també en va fer de crespas, y que molts de nosaltres al seu costat haurian sigut santets!

«Entre la nostra colla alegre de futurs advocats, magistrats o metges que's reunia cada dia a las cinch de la tarde en un café del Barri Llatí pera buscarhi altrás begudas que las de la Ciencia y tenir conversas gens acadèmicas, hi figurava un bonhome molt original!

«He dit intencionadament bonhome perquè era impossible ésser millor que en Joan Labarthe.

«Per quina successió d'etzars aquell xicot que no era del poble de cap de nosaltres y que no tenia ab cap de nosaltres la més petita afinitat ni de origen ni d'educació, se trobá barrejat a las nostras amables reunions? Es un punt en lo que no insistiré, primerament perquè no té interès, després, perquè no'n se res y no vull mermexer la critica que se m'ha fet alguna vegada, com advocat, de par-

Ví ranci ferruginós natural,

de las Montanyas de Poblet (Espluga de Francolí), elaborat pel
culliter JOAN CIVIT Y ROSSELL, individuú de la Societat Científica
Europea de Bruselas.

MEDALLA D'OR DE PRIMERA CLASSE

La fama d'aquest ví se va extenent ràpidament per tota Espanya y per l'extranger. Cada dia augmenta son consum.
De venda en aquesta ciutat en los establiments, **Sans Germans**, Baixada de Misericordia.—**Joseph Riola**, Rambla de St. Joan.—**Gabriel Massip**, Carrer Real
Representant: D. JOSEPH ANTONI JOVÉ. **Comte de Rius, 15.-TARRAGONA.**

com a pertorbador de son esforç pera regenerar-se, com las coalicions y unions han estat los mirallets ab que unións han hi han cassat federalists unitaris hi han cassat federalists poch experts, com ab l'eterna panacea de la revolució, que may se fá, enganyan al poble los que l'explotan enganyan las denuncias que sufren en sos períodichs ab un tresor republicà que'l poble creu que s'ha acumulat per dedicar-lo a cosas més belicosas, y com, finalment, uns poch federalistas en algunas regions de las de més esperit autonomista a Espanya, son las únics esperansas de refer lo federalisme republicà.

Parla també'l conferenciant del desveltament del poble ensopit quan vegé la perduda de las colonias, y dels diaris republicans que deyan pestas dals cubans y filipins quan en Pi y Margall los defensava; y ara volen ésser més decidits campions de las libertats que'ls que sempre ho han estat, ab lo qual se veu que coneixen la flaca del nostre poble, que és la de no tenir memoria.

Explica'ls principis federals republicans democràtics, dihent després que devía tenir-se com a timbre glorios lo ésser intranzigent en ideas, però a la vegada molt tolerant ab las ideas que professan los contraris, perquè volguer esclavitzar lo criteri dels demés és una injusticia y una insensatesa. Aquell Nakens que en lo seu períodich, volguent fer-se'l radical en religió, hi posá'l lema de l'Església esclava dintre de l'Estat lliure, voldrá ésser tan lliberals com vulgui, però en això és un sectari furios, preocupat y absolutista.

Defensa la necessitat del pacte entre las regions espanyolas pera fer la federació, tenint en compte qu'Espanya és un conjunt de pobles ab llengua, costums, historia, geografia y interessos peculiars diversos, y digué quehem de treballar los catalans per Catalunya, puig això no privará que regenerats nosaltres ajudem a que també'ls demés se regenerin.

La conferencia de que donem l'letra en extracte en aquestas notas, fou molt aplaudida en los paragrafs que més color catalá tingueren y al final d'ella, alabantse molt per tothom la claretat d'exposició y la serenitat de judici ab que'l conferenciant tractá tots los punts que constituïren la seva notable disertació.»

La qüestió de las Obras del Port

Dijous arribá la comissió de la Junta d'Obras del Port que passá a la Cort a gestionar la concessió de novas obras. La comissió fou rebuda ab carinyo, puig que, naturalment, los telefonemas de Madrid, havian produït entusiasme.

També nosaltres, y bona proba d'això és nostre número del passat diumenge, experimentarem una forta satisfacció. Creyem de bona fe que s'havia conseguit alguna cosa seria; mes ahir la premsa local publicá la R. O. y acostumats com estem a no amagar nostre modo de pensar, a dirli al públich la veritat, a no contribuir a crear ilusions que després no poden conseguirse, avuy ab tota la amargura, ab verdadera pena, hem de declarar que la R. O. esmentada després de suprimirnos la subvenció de 200.000 ptas. anyals que disfrutavam, és sols un pas pera obrir lo cami a nous treballs, però may podrà considerarse com a una solució definitiva, prompte y profitosa.

La R. O. diu aixís: «Obras públicas.—Puertos.—Vista la instancia de 2 del corriente mes del presidente del Ayuntamiento de esa capital, del presidente de la Cámara de comercio, de varios vocales del Consejo de Agricultura, industria y comercio, vocales así mismo de la Junta de Obras de ese puerto, y de la representación de la Federación local obrera de Tarragona, todos los que solicitan se autorice la ejecución de las obras de ese puerto con sujeción al proyecto aprobado del ingeniero de caminos, canales y puertos don Fausto Elio. Atendiendo a las razones y consideraciones expuestas en dicha instancia y a la conveniencia

de ejecutar una información técnica por la Marina y los ingenieros respecto a la aplicación de las obras del indicado proyecto, y por las variaciones que al efecto fueren necesarias en el mismo: De conformidad con lo propuesto por la Dirección general de Obras públicas, S. M. el Rey (q. D. g.) ha tenido a bien disponer: Que dejándose claramente establecido el que por ahora no ha de consignar cantidad en concepto de nueva subvención para dichas obras ni como continuación de la terminada en 30 de Julio último, a menos que de los antedichos informes técnicos resultara la conveniencia de ello en beneficio de las expresadas, así como la de alguna variante en el proyecto de D. Fausto Elio, se autorice entre tanto la ejecución del mismo.—Lo que de real orden digo á V. S. para su conocimiento y efectos consiguientes.—Madrid 5 de Septiembre de 1903.—Gasset.—Sr. Presidente de la Junta de Obras del puerto de Tarragona.»

De manera que en ella sols se consigna que s'autoriza l'execució del projecte Elio; però lo de la conveniencia de ejecutar una informació tècnica respectu a la aplicació de las obras del indicado proyecto, y, sobre tot, la categòrica afirmació de que dejándose claramente establecido el que por ahora no ha de consignarse cantidad alguna para dichas obras ni como continuación de la terminada en 30 de Julio último a menos que de los antedichos informes técnicos resultara la conveniencia de ello, vol dir clara que fins ara no cal pensar en subastas ni en que's fassin obras y reduex lo contingut de la R. O. a una disposició manant obrir l'informació tècnica que's resolrà desgraciadament quan Déu vulgui.

Una vegada més, donchs, resultarà lo poble enganyat y una vegada més quedarà demostrada la poca oportunitat de la campanya empresa per la premsa y'ls conceptes poch acertats que's vertiren sobre l'enginyer de las Obras del Port Sr. Maese en la reunió celebrada lo dijous a la nit a casa la ciutat.

Se fá necessari que ab gran altura de miras, deixant apart petitesas y qüestions d'amor propi, tots treballèm pera que l'informació tècnica's fassi aviat y en forma que resulti beneficiosa pera Tarragona. D'altre modo, si's continúan las campanyas d'esbojarrament y de violencias, tot y reconeixent en los individuos que formaren la comissió que passá a Madrid la major bona fe y'ls més inmeliorables desitjos, del seu treball y del dels diputats y demés personas que'ls ajudaren no'n quedarà res práctic.

Són personas que distingim ab nostra major amistat la casi totalitat de las que formavan la comissió, y res més lluny de nostre pensament que censurarlas, molt al contrari, mes al veure ahir publicada la R. O. hem cregut del cas dir nostra opinió clara y neta, com sempre, y aquesta opinió que emetèm ab l'ànima adolorida per un fort desengany més, és la de que si no estèm com abans de marxar la comissió a Madrid no se n'hi falta gaire.

Molt nos temèm que al llegir Lo CAMP no faltin esperits petits que diguin que'ns osem a tot. Als que tal pensin los compadeixèm; no han arribat encara a compendre que qui bé vol al poble deu dirli la veritat, deu tindre la sinceritat sempre per norma, y tant hem sigut sorpresos per lo poch ampli esperit de la R. O. que hem tingut de retirar ja compost casi tot l'original d'aquest número, que estava per cert inspirat en un criteri ben diferent del que marca'l present article.

Se'ns presentava ocasió d'elogiar, de parlar d'alguna cosa altament favorable a Tarragona, y cansats de censurar, de criticar, de combatre, ab tot l'entusiasme haviam pres l'agradable tasca de fer obrir los cors a l'esperansa; mes que hi farèm si la publicació de la R. O. ha cambiat per complert las cosas, y'ns ha produït un efecte desastrós, com lo produí a tothom que pensa, a tothom que

no estigui ja sugestionat en determinat sentit?

La R. O. referent al enllás dels ferro-carrils del Nort y M. Z. A. á Reus diu aixís:

«Dirección general de Obras públicas.—Ferrocarriiles en explotación.—El Excmo. señor ministro de Agricultura y Obras públicas me comunica con esta fecha la real orden siguiente: Ilmo. señor: S. M. el rey (q. D. g.) se ha servido disponer se recuerde á las Compañías ferroviarias del Norte y de Madrid, Zaragoza y á Alicante, el cumplimiento en las partes que á las mismas afecta de la real orden de 31 de Octubre de 1900, relativa al enlace en Reus, donde se cruzan, de las líneas de Lérida á Tarragona y la directa de Zaragoza á Barcelona, señalándoles como último y definitivo el plazo de un mes, para que, bien reunidas ó bien cada una por separado presenten a este Ministerio el proyecto del referido enlace y condiciones de explotación del mismo.—Lo que traslado á V. para su conocimiento y demás efectos.—Dios guarde á V. muchos años.—Madrid 9 de Septiembre de 1903.—El director general, P. O. Ricardo Sevant.—Señor Presidente de la Junta de Obras del puerto de Tarragona.»

NOVAS

Recordarán nostres lectors que la Comissió de Tarragona que en 1900 aná a Madrid obtingué del Sr. Marqués de Vadillo la subvenció de trescentas mil pessetas, durant tres anys, pera las obras de nostre port.

L'any passat, lo mateix Sr. Marqués de Vadillo, va suprimir totas aquestas subvencions, però assignant a determinats ports una cantitat anyal pera tota classe d'obras y ab caràcter indefinit, mentres lo Ministre no tingués a bé suprimir alguna assignació per innecessaria.

La subvenció de trescentas mil pessetas al Port de Tarragona, fou cambiada per una assignació de doscentas mil, indefinidamente y mentres lo Ministre no disposés lo contrari; però, ara'ns trobem ab la consegüent sorpresa, que la R. O. que copièm en altre lloch nos suprimeix los quaranta mil duros d'assignació o subvenció.

Resultat que havem fet un pá com unas hostias y que'l Ministre, ara per ara, nos ha obsequiat y favoregut... suprimint los quaranta mil duros.

Això demostra una vegada més que'ls atolondraments y precipitacions, may donan bons resultats y que assumptos de l'importancia del que'ns ocupa, s'han d'estudiar ab serenitat y ab criteri imparcial y de justicia, puig d'altra manera de seguir tots plegats procedint com fins ara, lo únich que'n resultarà de todas aquestas agitacions esbojarradas, será la més crudel negoció pera'l pervindre de Tarragona.

Creyèm, en bé de Tarragona, que ha arribat l'hora de posar enteniment y sobre tot de fer entendre a algun diari poca-solta, que certas campanyas contra facultatius que creuen cumplir ab son dever, és més perjudicial que beneficiosa, puig a tota persona que se la combati injusta y grollerament, no és possible després demanarli consideració y ajuda.

Avuy Tarragona necessita de tots, y tal com nos planteja'l problema de las obras del Port, la R. O. d'en Gasset, precisa que tots los que han d'intervindre en la resolució del problema estiguin ben disposats a favor de Tarragona. Si Tarragona demostra que és un poble incult y irreflexiu ab quins títuls demanarem consideració?

Que la serenitat s'imposi, siguem serios y acabem d'una vegada tants papers ridículs.

Y com nos agrada predicar ab l'exemple, per això deixem d'ocuparnos de fets y actutius que han preocupat durant la setmana passada al poble tarragoní.

Entenem que no convé atiar lo foch

de la discordia y que és hora de fer feyna reposada y ben feta.

Llegim en lo setmanari federal *La Avanzada*:

«El martes por la noche tuvo lugar la inauguración del Centro «Fraternidad Republicana»

Pero los señores de la unión y la concordia... escrita, tuvieron a bien no invitar á dicho acto á nuestro semanario, ni á la «Joventut Federal».

De lo cual nos alegramos infinito porque será un precedente»

Sabemos, pues, como ha de entenderse la concordia y amor de los republicanos centralistas de Tarragona».

No s'apurin a *La Avanzada*. Los de la «Fraternidad» ne tenen prou ab la concordia y amor de la gent de *La Opinión de la Provincia*, que van ésser convidats a l'inauguració y fins publicaren ressenya de l'acte.

Y encara tindrán pit aquestes senyors de la «Fraternidad» de parlar de conxorras pera las properas elecciones municipales?...

Tinguin compte *hermanos* que se'ls hi veu l'orella.

En la sessió extraordinaria que celebrá ahir la Junta d'Obras del Port, y a petició del propi enginyer senyor Maese, fundantse en consideracions de delicadesa, s'acordá suplicar a la Jefatura d'Obras públicas, la devolución del projecte del Sr. Maese, a fi de que puga la Junta estudiarlo de nou, ja que vá ésser examinat y aprobat en sessió de segona convocatoria, únicament per tres individuos de la Junta d'Obras del Port.

Lo setmanari republicà caciquista del carrer de l'Unió, s'ha empassat sense protesta l'article «Cas d'hidrofobia» que li dirigirem en nostre darrer número.

Es una nova demostració de las *tragaderas* del confrare, al qui aconsellem que no torni a embrancarse en discussions tan si's tracta sols de 5.000 pessetas com del *Tesoro de la Republica*.

Aixís no tindrem ocasió de descubrir qui són los HIPOCRITAS, LOS FARSANTS Y'LS EMBUSTEROS. Y fins... que'ns sembli.

Pera que nostres lectors puguin tenir una idea de las obaas que se suposa s'han d'executar al Port de Tarragona, segons lo projecte Elio, donem los següents details:

Allargament del dich de Llevant.—353 metres d'escollera, pressupostada ab 1.490.499'66 pessetas.

Allargament del dich de l'Oest, o siga'l que desvia'l Francolí.—328 metres d'escollera. Fressupost 209.255'45 pessetas.

Dich del Sud.—771 metres de llarch per 7'12 a 16 metres de fons y 3'12 sobre'l nivell de l'aigua. Pressupost d'aquest dich 4.105.906'01 pessetas. Lo valor total d'aquestas obras puja á 5.805.661'12 pessetas.

Es ab verdadera satisfacció que copièm de nostre estimat confrare *La Veu de Catalunya* lo següent solt en que dona compte de l'arribada a Barcelona de nostre benivolgut amic D. Enrich Prat de la Riba, a qui felicitem per lo restabliment de sa salut.

Diu aixís: «En l'expres de Fransa varen arribar ahir vespre a Barcelooa, l'enyor Prat de la Riba y'l doctor Dachs, secretari del senyor Bisbe de Vich.

Tenim viva satisfacció en manifestar a nostres amichs y als qui s'intressan per la salut de nostre estimat amic y company, que son tots los aons catalans, que se troba completament restablert de la malaltia que'l ba obligar a anar al Sanatori de Durvol.

En la casa de Vallvidrera, en que acostuma cada any estuejar, passará'l senyor Prat de la Riba una temporada pera acabarse d'enfortir, tot esperant lo dia en que podrá rependre'ls seus treballs habituals.

No cal pas dir l'alegría que'ns han causat l'tornada y'l restabliment del nostre amic, ni'l regoneixement que sentim envers l'eminent doctor Sabourin pels seus cuidados facultatius, y pels nostres compatriotas que trobantse'l Sanatori de Durtol, han estat pera'l senyor Prat amichs incomparables.

Benvingut sia altra cop entre nosaltres! que tots considerem ab orgull com nostre mestre y millor amic.

S'ha publicat lo número corresponent al mes d'Agost de la revista mensual ilustrada *Patria*, quin sumari és ben interessant.

Diurne aparegué'l primer número del setmanari *Fraternidad Republicana*, que, com indica son títol vé a defensar los ideals de l'Unió republicana.

Desitjem al confrare pròspera y llarga vida.

Cansat de probar específichs sense cap resultat, l'únich que m'ha fet surtir espesíssim cabell a la calva més gran que'l meu cap tenia, és lo vegetal «Azgar» del perruquer CASALS.

TIP. DE FRANCESH SUGRAÑES, COMTE DE RIUS, 6

Ibarra y C.ª de Sevilla

Linia regular de grans vapors

Pera Valencia, Alacant, Cartagena, Almería, Málaga, Sevilla, Cádiz, Huelva, Vigo Marín, Villagarcía, Carril, Corunya, Ferrol Rivadeo, Gijón, Santander, Bilbao, Pasages San Sebastián, Bayonne, Bordeaux, Nantes Dun-Kerque, Havre y París.

Sortirá d'aquest port lo dia 17 Setembre lo vapor **Cabo Quejo**, capitá D. Ricardo Redondo, admetent càrrega y passatgers pera'ls citats ports. Lo despatxa son consignatari D. Marián Peres.

Compañía Valenciana de Navegació

Linia regular de grans y ràpids vapor

ENTRE Espanya, França é Italia

Vapors de la Compañía

Sagunto, Alceira, Játiva, Grao, Martos, Cabañal y Denia

Sortidas fixes y setmanals del port de Tarragona, directament pera **Marsella y Génova** los dimars de cada setmana esca-la quinzena a **Liorna**.

Pera **Valencia, Alacant, Almería, Málaga, Algeciras, Cadiz y Huelva** los dijous de cada setmana.

Viajes extraordinaris a **Marsella y Niza**.

S'admet passatge y càrrega á nolits reduits. S'admet càrrega ab nolit seguit y coneixement directe pera New-York, Nápolis, Bari, Siracusa, Messina, Catania, Palermo, Cagliari, Venecia, Malta, Triest, Fiume, Odessa, Braila, Galats, Alexandria, Port-Said, Suez, Aden, Bombay, Singapore, Hong-Kong, ab trasbordo á Génova.

Agent: **D. Román Musolas**

Carrer d'Apodaca, 38.-TARRAGONA.-Teléfono, núm. 34

La Confiansa

Establiment de queviures y dolços de

FRANCESH BOVÉ

Carrer de l'Unió, 18 (CASA PALLEJÁ)

TARRAGONA

Xarop de hipofosfits CLIMENT

La llegítima marca "SALUD"

Srs. Climent y C.^a-Tortosa.—Molt Srs. meus: Lo Nen X. de tres anys, sofria desde més d'un any d'una escrófula crònica. Cansat d'usar sens cap resultat quantas Emulsions y reconstituyents se precontian per aquells casos, vaig ensajar los Hipofosfits Climent, trobant consol lo pacient, ja en lo primer frasco y molt prompte la curació completa.—Dr. Sioniz, Catedràtic de Barcelona.

Srs. Climent y C.^a-Tortosa.—Molt senyors meus: Puch assegurarlos qu'en tots los casos d'Asmenia presentats a la meya clinica a causa d'afeccions genitalls provinents de la falta de fixesa de las visceras abdominals (Enteróptosis) lo Xarop Climent marca SALUD m'ha donat inmillorables resultats.—Dr. Gibert, Especialista en parts y malalties de la dona.

Exigeixis lo llegítim Xarop Climent SALUD, únich aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig's en expèn altre del mateix nom.

BANYS RIBAS

ESTABLIMENT MONTAGUT

Balneari de primer ordre

Obert desde 1.er de Juliol a 15 de Setembre

Aigües bicarbonatadas, varietat sulfatadas a temperadas.

De molt bons resultats en las malalties del ventrell, budells, òrguens biliars, melsa, òrguens orinadors y demés abdominals. Clima sumament agradable a l'istiu y tònic excitant. 810 metres demunt lo nivell del mar. Servey de fonda de 1.ª y 2.ª classe y Restaurant. Prèus econòmichs. Pera informes y prospectes, Unió, 23, botiga. Barcelona o al mateix Establiment.

DIRECCIÓ TELEGRÁFICA: BAÑOS-RIBAS

CERVEZA

de primera calitat, se serveix a prèus reduhits en l'acreditat establiment

LA BATERÍA

Rambra St. Joan, núm. 39

Gran assortit de vins y licors de totas classes, marcas de primera y prèus econòmichs.

Lo Dr. J. Jordán

DENTISTA

Té l'honor d'ofèrir a sos nombrosos clients y al públich en general, lo Gabinete Odontològich que ab los millors avensos de la Odontologia moderna ha establert a

Barcelona, Passeig de Gracia, 4, 1.er (cantonada al carrer de Caspe, junt als teatres Tivoli y Novetats) y fèntlos hi aixís mateix avinent que opera tots los dilluns a REUS en sa antiga clinica dental

Plassa de Prim, núm. 3, primer pis DE LAS 9 DEL MATÍ A LAS 5 DE LA TARDE.

Academia Duarte

Carrer de la Palma, 2.-Tarragona

Se donan conferencias de tots los cursos de las Facultats de Dr. y Cièncias socials y Filosofia y Lletres, comprenent en aquesta darrera las seccions corresponents a las tres llicenciaturas.

Lo curs, com en anys anteriors, comensarà'l dia 1.er d'Octubre, com aixís ho disposa l'art. 3.er del Reglament.

S'admeten alumnes interns y externs. L'Academia compta ab sufficient nombre de professors titulars pera cada secció. Pera informes al Director Don Francesch Duarte, advocat, beneficiat de la S.I. Metropolitana.

HERMENEGILD VALLVÉ

Academia de Dibuix y Pintura

Rambra de Sant Joan, 49.-Tarragona

Classes especials pera senyoretas y noys

Lo Camp de Tarragona

SETMANARI CATALANISTA

Redacció y Administració: Mendez Núñez, 6

Tarragona, trimestre..... 1 pesseta
 Fora..... 1 »
 Extranger..... 2 »
 Número d'avuy .. 10 cént.

Anuncis a prèus reduhits

MAQUINARIA

agrícola, industrial y vinícola

Complet assortit en ferreteria

MARCELÍ VICENS

APODACA, 27, TARRAGONA

Únich representant en aquesta provincia de l'important casa de Barcelona, Srs. Ignaci Sanpere y C.^a, constructors d'aradas y bògits pera ondas llauradas y demés màquines agrícolas.

ABONOS

químichs y minerals garantits per son més alt poder fertilisant, elaborant los completos especials pera cada terra y cultiu.

ABONOS

organo-químichs propis pera plantacions preparantlos també ab atenció a las necessitats de la planta y a que deuen destinarse. Despullas, tercerilla etz., grans llegums etz.

COMISIONS Y REPRESENTACIONES

QUINTANA Y TORRES

Carrer de Barcelona, 4.-Tarragona

La veritable propaganda

és fará usant tots los catalans l'inmillorable Paper de fumar CATALUNYA

Gran fabrica de braguers

34, Unió, 34

Herniados (TRENCAAT.)

Aquest establiment compta ab los avensos més moderns y práctichs que la ciencia requereix pera la construcció y aplicació de tota classe de braguers y d'aparells ortopèdichs.

Especialitat en lo braguer Articular Regulador Sistema Montserrat y ab lo tractament de las trenaduras.

Grans existències en braguerets de goma pera la curació radical de las trenaduras congénitas y adquiridas de l'infancia y tot lo concernent a Cirurgia y a Ortopedia.

Casa recomenada per tots los senyors metjes que han tingut ocasió de conèixerla, tant per los gèneros de son catàlech com per los prèus reduhits.

PERE MONTSERRAT, Unió, 34.-TARRAGONA

Joan Ruiz y Porta

Procurador

Mendez Núñez, 16, 2.ª-TARRAGONA

GABINET Y CLÍNICA DENTAL

DE

A. PONS ICART

SAN AGUSTI, NUM. 24, PIS SEGON, TARRAGONA

Tractament especial de las malalties de las dents y genivas.

Extracció de dents, caxals y arrels sense dolor.

Especialitat en emplastes, emplomaduras y orificacions.

Perfeccionament en la construcció de pessas y dentaduras de totas classes.

EXCELSER

En Llanas ven uns paraigües de semi-seda y cutó, de color inalterable y teixit tantíssim bó, que resisteix tota proba al devall d'uu canaló.

Ademés, també té uns vanós ab pintats tan rebóns qui ai Rafel ni Murillo los podrian fer melló, a propòsit per regalós; causan gran admiració.

Trobaran també sombrillas y un gran assortit de bastons, parassols de totas menas que són molt barato y bons.

Mellor dit: no ya cap casa en tan bonas condicions.

26, COMTE DE RIUS, 26

Unió-36. Tarragona

Horas de classe.—PINTURA.—Classe pera noys: De set a dos quarts de uou del mati.

Classe pera senyoretas.—De dos quarts de duas a las tres de la tarde.

DIBUIX.—Pera senyoretas: A la mateixa hora de la classe de pintura.

Pera noys: De set a dos quarts de nou xal vespre.

Serveys de la Companyia Transatlántica

Linia de Cuba y Méxich.—Lo dia 16 de Setembre sortirà de Barcelona, lo 19 de Santander y'l 20 de Coruña, lo vapor Alfonso XII, directament pera Habana y Veracruz. Ad net passatge y carrega pera Costafirme y Pacific ab trasbord a Habana al vapor de la Linia de Venezuela-Colombia. Combinacions pera'l litoral de Cuba y Isla de Santo Domingo.

Linia de Nova-York, Cuba y Méxich.—Lo dia 26 de Setembre sortirà de Barcelona, lo 28 de Málaga y'l 30 de Cadiz lo vapor Manuel Calvo, directament pera Nova-York, Habana y Veracruz. Combinacions pera distints punts dels Estats Units, litorals de Cuba y Isla de Santo Domingo.

Linia de Venezuela-Colombia.—Lo dia 11 de Setembre sortirà de Barcelona, lo 13 de Malaga y'l 15 de Cadiz, lo vapor Montserrat, directament pera Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de La Palma, Puerto Rico, Habana, Puerto Limón, Colón, Sabaniña, Curaçao, Puerto Cabello y La Guayra, admetent passatge y carrega pera Veracruz ab trasbord a Habana. Combina pel ferro-carril de Panamá ab las companyias de navegació del Pacific, pera quals ports admet passatge y carrega ab bitllets y connexions directes. Combinació pera'l litoral de Cuba y Puerto Rico. S'admet passatge coris, ab trasbord a Habana. També carrega pera Maracaibo, Coro, Carupano, Trinidad, Guantá y Cumaná ab trasbord a Curaçao.

Linia de Filipinas.—Lo dia 12 Setembre sortirà de Barcelona, habent fet las escalas intermitjas lo vapor Isla de Panay, directament pera Port-Said, Suez, Colombo, Singapur y Manila, servint per trasbord los ports de la costa Oriental d'África, de la India, Java, Sumatra, China, Japó y Australia.

Linia de Buenos Aires.—Lo dia 3 Setembre sortirà de Barcelona, l'5 de Málaga y'l 7 de Cadiz, lo vapor Reina M. Cristina, directament pera Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires.

Linia de Canarias.—Lo 17 de Setembre sortirà de Barcelona lo 18 de Valencia, lo 19 d'Alacant y'l 22 de Cadiz, lo vapor M. L. Villaverde, directament pera Casablanca, Mazagán, Las Palmas, Santa Cruz de la Palma y Santa Cruz de Tenerife, retornant a Barcelona per Cadiz, Alacant y Valencia.

Linia de Fernando Póo.—Lo dia 25 de Setembre sortirà de Barcelona y el 30 de Cadiz, lo vapor San Francisco, pera Fernando Póo, ab escalas en Casablanca, Mazagán y altres ports de la Costa occidental d'África y Golf de Guinea.

Linia de Tanger.—Sortidas de Cadiz: dilluns, dimecras y divendres. Sortidas de Tanger: dimars, dijous y dissaptes. Pera més informes dirigirse a son agent D. Emili Borrás

Farmacia Plana

al costat de la antiga CASA FIGUERAS REAL, 6.-Tarragona

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Complet assortit de medicació pera curas antisèpticas.—Especialitats nacionals y extrangeras.

Aygua minero-medicinale TARRAGONA

Drogueria Plana

Antiga casa Figueras Real 6, cantonada Rebolledo 20

En aquesta casa trobará la industria, la agricultura y las arts, un complet surtit de drogas, sulfat y primeras materias pera abonos ab riquesa garantida y de importació directa.

PREUS LIMITATS VERITAT Sofre FLORESTILLA de la millor marca TARRAGONA

L'ESPERANSA

Companyia anònima de segurs a prima fixa

Capital social: 5.000.000 de pessetas

Consell d'Administració

President.....	D. Joseph Ciurana y Cabré
Vis-president.....	D. Pere Company y Molins
Administrador general.....	D. Bonifaci López Muñoz
Idem id. suplent.....	D. Pere Rius y Fábregas
Vocals.....	D. Joan Rovira y Palau
	D. Vicens Piera y Brils
	D. Joseph M. ^a Llorjart y Barbany
	D. Felp Durán y Piqué
	D. Vicens Aldrufeu y Prats
	D. Edelmir Borrás y Lozano
	D. August Vidal y Parera
	D. Lluís Massó y Simó

Direcció y oficinas: Rambra de Catalunya, 52

Delegat a la provincia de Tarragona: D. Emili Bessa, Real, 32.—A Reus y son partit: Srs. Massó y Ferrando.

Aygua naf SERRA

Aquesta triple aygua de flors de taronger, de perfumada y deliciosa aroma está elaborada ab la flo tendre, fresca y escullida del taronger agre y's vend en botellas de 1/4 de litre al prèu d'una pesseta. A engrós importants descomptes. Farmacia y laboratori de A. Serra.—Reus A la menuda: Farmacia del Centro.—Tarragona.—Demana AYGUA NAF SERRA